

Meerbegaafden protocol

Kardinaal de Jonghschool

1. Doelstelling

Er zijn grote verschillen in begaafdheid, tempo en belangstelling van kinderen. Naast zorg voor kinderen die minder snel mee kunnen meekomen, moet er ook specifieke aandacht zijn voor de meerbegaafde leerling.

Om dit streven vorm te geven heeft onze school de keuze gemaakt om te gaan werken binnen de kaders van dit beleidsplan.

Onderwijsdoelen:

- Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang van de ontwikkeling van de leerlingen.
- T.a.v. leerlingen die extra zorg nodig hebben, is het onderwijs gericht op de individuele begeleiding die is afgestemd op de behoefte van de leerling binnen de mogelijkheden van de groep.

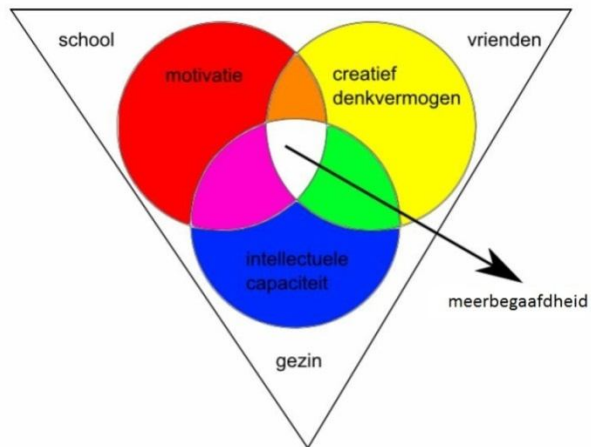
2. Doelgroep

Onze school richt zich met dit beleidsplan op leerlingen die behoefte hebben aan een aangepast leerstofaanbod, omdat het reguliere leerstofaanbod hen te weinig uitdaging biedt.

Omschrijving doelgroep:

- Meerbegaafde leerlingen beschikken in sterke mate over de leer- en persoonlijkheidseigenschappen die kenmerkend zijn voor kinderen met een zeer hoge intelligentie (hoogbegaafd niveau > 130).

Onderstaand schema (Renzulli&Mönks) geeft de leer- en persoonlijkheidseigenschappen weer:

Leereigenschappen van deze meerbegaafde kinderen kunnen zijn:

- Snel van begrip'
- Verbaal sterk'
- Goed geheugen
- Brede algemene kennis
- Groot analytisch vermogen
- Grote denk- en leerstappen
- Groot probleemoplossend vermogen

Persoonlijkheidseigenschappen van deze meerbegaafde kinderen kunnen zijn:

- Taalvaardig
- Creatief
- Geestelijk vroegrijp
- Groot doorzettingsvermogen
- Perfectionistisch ingesteld
- Behoefte aan autonomie
- Sociaal competent
- Houdt van uitdagingen

Bij deze leerlingen zijn er geen specifieke problemen in het functioneren en zijn in principe alleen didactische aanpassingen noodzakelijk.

3. Signalering

Wij vinden het belangrijk om meerbegaafde leerlingen zo vroeg mogelijk te signaleren. We beginnen hiermee in groep 1-2. Door de leerlingen in een vroegtijdig stadium op te sporen kan er vanaf het begin worden ingespeeld op de mogelijkheden van deze leerlingen en kunnen eventuele problemen zoveel mogelijk voorkomen worden.

We hanteren het signaleringsinstrument Sidi 3 voor groep 1 t/m 8. In Sidi 3 wordt inzicht gegeven in de diverse aspecten, persoonlijkheidskenmerken en intelligenties van kinderen waarbij tevens de rol van creativiteit in het handelen en in de prestaties wordt meegerekend.

Voor leerlingen die gesignaleerd worden is meer onderzoek nodig. Dit onderzoek bestaat uit:

- Informatie verzamelen door de leerkracht, in samenwerking met de intern begeleider en de ouder(s)
- Didactische gegevens analyseren (methode toetsen en CITO)
- Indien nodig worden andere bronnen geraadpleegd

4. Diagnostiek

Aan de hand van de verzamelde gegevens stelt de leerkracht een handelingsplan op. In dit handelingsplan wordt aandacht besteed aan leeraspecten en indien nodig ook aan zelfbeeld- omgangs- en werkhoudingsaspecten.

We willen dat deze leerlingen aansluiting blijven houden met de groep. Het aanbod van de groep wordt compact aangeboden. Daarnaast werkt de meerbegaafde leerling met eigen verrijkingsstof. De leerkracht geeft deze leerling wekelijks extra instructie. Hierna gaat de leerling zelfstandig, met behulp van een planning, aan het werk in de groep.

5. Onderpresteerders

Onderpresteerders zijn leerlingen die onder het niveau presteren dat op grond van hun capaciteiten verwacht mag worden. Signalen hiertoe kunnen van zowel de leerkracht, de ouder(s) of de leerling komen. Signalen van deze leerlingen kunnen bijvoorbeeld motivatieproblemen zijn of vluchtgedrag. Ook dan is extra onderzoek nodig in samenwerking met de intern begeleider. In het handelingsplan komt dan met name de nadruk te liggen op

de pedagogische begeleiding. Indien dit onvoldoende blijkt te zijn is externe hulp noodzakelijk.

6. Begeleiding in groep 1-2

In groep 1-2 gaan we de leerstof compacten. De belangrijkste punten zijn:

- Er wordt met de opdrachten en werkjes aangesloten bij het niveau van de leerling.
- Er worden grotere leerstappen genomen, opdrachten met een gelijke inhoud en/of doelstelling worden zo veel mogelijk vermeden.
- Per thema wordt bekeken welke opdrachten zinvol zijn voor deze leerlingen.
- Bij de methode "Ik en ko" wordt bekeken welke onderdelen zinvol zijn om mee te laten doen.

Verrijkingsaanbod:

- Vanaf het moment dat duidelijk is dat er sprake is van een ontwikkelingsvoorsprong wordt gestart met het aanbieden van verrijkingsoopdrachten.
- Er wordt verrijking aangeboden op zoveel mogelijk verschillende ontwikkelingsgebieden, dus zo breed mogelijk.
- Per thema wordt gezocht naar verrijkingmogelijkheden bij de verschillende onderdelen die aanbod komen.
- Er wordt verrijking gezocht die aansluit bij de verschillende manieren van leren die passen bij leerlingen in deze leeftijdsfase (spelend en handelend leren)
- Er wordt aangesloten bij de diverse werkvormen die gehanteerd worden (werken met ontwikkelingsmateriaal en spelen in hoeken)
- Eigen interesse van de leerling is belangrijk, maar de leerkracht bepaalt het aanbod.
- De leerlingen moeten de opdrachten relatief zelfstandig kunnen uitvoeren.
- Iedere dag heeft de leerkracht een instructie- en reflectiemoment met de leerling.

7. Begeleiding in groep 3 - 8

- a) In het meerbegaafdenprotocol staat beschreven wanneer een leerling in aanmerking komt voor het werken met Levelwerk. De verantwoordelijkheid voor Levelwerk ligt bij de eigen leerkracht. De doelen voor Levelwerk worden beschreven in het individueel handelingsplan.

- b) Voor ieder vakgebied schrijft de groepsleerkracht, per periode, een groepsplan voor de hele groep. Uitgangspunt hierbij is dat er in de klas op drie niveaus wordt gewerkt: de onder gemiddelde groep, de gemiddelde groep en de bovengemiddelde groep. De leerlingen in de bovengemiddelde groep krijgen verrijkend lesmateriaal aangeboden van de methode (bijvoorbeeld: plus/extraplus opdrachten bij taal en rekenen). De meerbegaafde leerlingen werken aan de basisstof waarna ze werk aangeboden krijgen van Levelwerk.
- c) Op de volgende manier compacten wij de basisstof, tenzij anders vermeld in het handelingsplan:
Rekenen: Leerlingen werken met een routeboekje. Na de basisstof gaan deze leerlingen werken uit Levelwerk. Na de toets gaan de leerlingen (afhankelijk van hoe de toets gemaakt is) geen oefenbladen en plusbladen maken, maar aan Levelwerk.
Taal: Leerlingen werken met een routeboekje. Na de basisstof gaan deze leerlingen werken uit Levelwerk. Na de toets gaan de leerlingen (afhankelijk van hoe de toets gemaakt is) geen oefenbladen en plusbladen maken, maar aan Levelwerk.
Spelling: De leerlingen doen mee aan de basislessen. Aan de hand van het signaal- en controledictee wordt het programma afgestemd op het niveau van de leerling. Vervolgens wordt er gewerkt aan Levelwerk.
- d) Minimaal 1x per week heeft de leerkracht een instructie- en reflectiemoment met de leerling.
- e) De leerkracht schrijft een handelingsplan, welke regelmatig wordt geëvalueerd en indien nodig wordt aangepast.
- f) De leerling doet gewoon mee met de methodetoetsen en wordt getoetst volgens de LOVS-toetsen van Cito van de betreffende jaargroep.
- g) Op het rapport geeft de leerkracht aan wat er tijdens Levelwerk gedaan wordt en hoe dat gaat.
- h) De leerlingen worden in de eigen groep door de groepsleerkracht begeleid en ondersteund.
- i) Levelwerk is geen extra werk voor deze leerlingen, maar het hoort bij het gewone werk.
- j) Levelwerk is een zelfstandige taak. Het is niet de bedoeling dat de leerlingen alles samen doen of dat sommige leerlingen meeliften op een andere leerling.
- k) Als de leerlingen er alleen niet uit komen, kunnen ze hulp vragen aan leerlingen die ook Levelwerk doen in dezelfde jaargroep.

l) Als een onderdeel van het blok af is, kijkt de leerling het zelf na.

Bijlage – Overzicht Levelwerk

Inhoud Levelwerk 1, groep 3

Taal/ Lezen

- Taalmeesters deel 1 (5 ex.)
- Taalmeesters deel 1, antwoorden/ toelichting
- Plustaak Taal/ Lezen 3/4 (5 ex.)
- Plustaak Taal/ Lezen 3/4, antwoorden
- Plustaak Taal/ Lezen 4/5 (5 ex.)
- Plustaak Taal/ Lezen 4/5, antwoorden
- Villa Alfabet serie oranje 1, set van 6 delen
- Villa Verdieping Oranje Basisdeel, in ringband
- Villa Verdieping Oranje 1, losbladig (bij serie 1)
- Woordenschat fase 2 (5 ex.)

Rekenen

- Rekentijger 3 A (5 ex.)
- Rekentijger 3 A, antwoorden
- Rekentijger 3 B (5 ex.)
- Rekentijger 3 B, antwoorden
- Rekenmeesters deel 1 (5 ex.)
- Rekenmeesters deel 1, antwoorden/ toelichting

Allerlei

- Nikitin 1
- Nikitin 2
- Nikitin 3
- Magico 4 + handleiding
- Jambospel
- Levelwerkmap

Inhoud Levelwerk 2, groep 4

Taal/ Lezen

- Taalmeesters deel 2 (5 ex.)
- Taalmeesters deel 2, antwoorden/ toelichting
- Villa Alfabet serie Oranje 2, set van 6 delen
- Villa Verdieping Oranje Basisdeel, in ringband
- Villa Verdieping Oranje 2, losbladig (bij serie 2)
- Plustaak taal/ Lezen 3/4 (5 ex.)
- Plustaak taal/ Lezen 3/4, antwoorden
- Plustaak taal/ Lezen 4/5 (5 ex.)
- Plustaak taal/ Lezen 4/5, antwoorden
- Woordenschat fase 3 (5 ex.)

Rekenen

- Rekentijger 4 A (5 ex.)
- Rekentijger 4 A, antwoorden
- Rekentijger 4 B (5 ex.)
- Rekentijger 4 B, antwoorden
- Magico 9 + handleiding
- Rekenpuzzel 4 (5 ex.)
- Rekenpuzzel 4, handleiding
- Rekenmeesters deel 2 (5 ex.)
- Rekenmeesters deel 2, antwoorden/ toelichting

Allerlei

- Road Block
- Nikitin 1
- Nikitin 2
- Nikitin 3
- Werkgids: het Dierenrijk (5 ex.)
- Werkgids: het Dierenrijk, handleiding
- Levelwerkmap

Inhoud Levelwerk 3, groep 5

Taal/Lezen

- Super Denkwerk deel 1 (5 ex.)
- Werkgids: Reis om de Wereld (5 ex.)
- Werkgids: Reis om de Wereld, handleiding
- Leeskrakers deel 1
- Villa Alfabet serie Groen 4, serie van 4 delen
- Villa Verdieping Groen Basisdeel, in ringband
- Villa Verdieping Groen 4, losbladig (bij serie 4)
- Taalmeesters deel 3 (5 ex.)
- Taalmeesters deel 3, antwoorden/ toelichting
- Woordenschat fase 4 (5 ex.)

Rekenen

- Rekentijger 5 A (5 ex.)
- Rekentijger 5 A, antwoorden
- Rekentijger 5 B (5 ex.), Rekentijger 5 B, antwoorden
- Rekenmeesters deel 5 (5 ex.)
- Rekenmeesters deel 5, antwoorden/ toelichting
- Rekenpuzzels 5 (5 ex.)
- Rekenpuzzels 5, antwoorden

Allerlei

- Nikitin 2
- Nikitin 3
- Tip Over
- Levelwerkmap

Inhoud Levelwerk 4, groep 6

Taal/Lezen

- Super Denkwerk deel 3 (5 ex.)
- Werkgids: Journalistiek (5 ex.)
- Werkgids: Journalistiek, handleiding
- Leeskrakers deel 2
- Villa Alfabet serie Rood 3, serie van 4 delen
- Villa Verdieping Rood Basisdeel, in ringband
- Villa Verdieping Rood 3, losbladig (bij serie 3)

Rekenen

- Rekentijger 6 A (5 ex.)
- Rekentijger 6 A, antwoorden
- Rekentijger 6 B (5 ex.)
- Rekentijger 6 B, antwoorden
- Rekenmeesters deel 6 (5 ex.)
- Rekenmeesters deel 6, antwoorden/ toelichting
- Logische Breinbrekers, Medium (5 ex.)
- 3 Dimensies

Allerlei

- Nikitin 3
- Nikitin 5
- Chocolate Fix
- Levelwerkmap

Inhoud Levelwerk 5, groep 7

Taal/Lezen

- Op naar 't VO deel 1 (5 ex.)
Op naar 't VO deel 1, antwoorden
- Villa Alfabet serie Rood 4, serie van 4 delen
- Villa Verdieping Rood Basisdeel, in ringband
- Villa Verdieping Rood 4, losbladig (bij serie 4)
- Topklassers vreemde Talen deel 1, Spaans (5 ex.)
- Topklassers vreemde Talen deel 1, Spaans, antwoorden
- Cryptologisch deel 1 (5 ex.)
- Super Denkwerk deel 2 (5 ex.)

Rekenen

- Rekentijger 7 A (5 ex.)
- Rekentijger 7 A, antwoorden
- Rekentijger 7 B (5 ex.), Rekentijger 7 B, antwoorden
- Logische Breinbrekers Large (5 ex.)
- 32 Breinkrakers
- Topklassers Wiskunde deel 1 (5 ex.)
- Topklassers Wiskunde deel 1, antwoorden

Allerlei

- Anti-Virus
- Nikitin 5
- Zip informatieverwerking Werkboek (5 ex.)
- Zip informatieverwerking Bronnenboek (5 ex.)
- Zip informatieverwerking, antwoordenboek
- Levelwerkmap

Inhoud Levelwerk 6, groep 8

Taal/Lezen

- Super Denkwerk deel 4 (5 ex.)
- Op naar 't VO, deel 2 (5 ex.)
- Op naar 't VO, deel 2, antwoorden
- Topklassers vreemde Talen deel 3, Duits (5 ex.)
- Topklassers vreemde Talen deel 3, Duits, antwoorden
- Cryptologisch deel 1 (5 ex.)

Rekenen

- Topklassers Wiskunde deel 1 (5 ex.)
- Topklassers Wiskunde deel 1, antwoorden
- Topklassers Wiskunde deel 2 (5 ex.)
- Topklassers Wiskunde deel 2, antwoorden
- Logische Breinbrekers Large (5 ex.)
- 32 Breinkrakers
- Rekentijgers 8 A (5 ex.)
- Rekentijgers 8 A, antwoorden
- Rekentijgers 8 B (5 ex.), Rekentijgers 8 B, antwoorden

Allerlei

- Nikitin 5
- Traffic Controle Airport
- Zip informatieverwerking Werkboek (5 ex.)
- Zip informatieverwerking Bronnenboek (5 ex.)
- Zip informatieverwerking, antwoordenboek
- Topklassers Cultuur deel 1 (5 ex.)
- Topklassers Cultuur deel 1, antwoorden
- Levelwerkmap

Inhoud Levelwerk 7, uitloop Taal/Lezen

- Plustaak Taal deel 8 (5 ex.)
- Plustaak Taal deel 8, antwoorden
- Topklassers Vreemde Talen deel 2 Frans (5 ex.)
- Topklassers Vreemde Talen deel 2, Frans, antwoorden
- Cryptologisch deel 1 (5 ex.)
- Plustaak Begrijpend/ Studerend Lezen deel 8 (5 ex.)
- Plustaak Begrijpend/ Studerend Lezen deel 8, antwoorden
- Werkgids: Amsterdam (5 ex.)
- Werkgids: Amsterdam, handleiding

Rekenen

- Topklassers Wiskunde deel 2 (5 ex.)
- Topklassers Wiskunde deel 2, antwoorden
- Topklassers Wiskunde deel 4 (5 ex.)
- Topklassers Wiskunde deel 4, antwoorden
- Logische Breinbrekers XXL (5 ex.)
- Plustaak Rekenen deel 8 (5 ex.)
- Plustaak Rekenen deel 8, antwoorden

Allerlei

- Genius
- Topklassers Wetenschap deel 1 (5 ex.)
- Topklassers Wetenschap deel 1, antwoorden
- Topklassers Wetenschap deel 2 (5 ex.)
- Topklassers Wetenschap deel 2, antwoorden
- Levelwerkmap